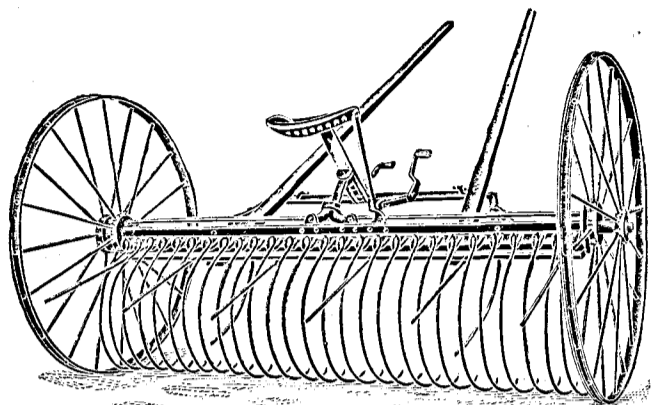

ERDÉLYI GAZDA

XXXVIII. EVFOLYAM.

KOLOZSVAR. 1906. MÁJUS 13.

19. SZAM

KÜHNE E. hazánk legrégebbi mező- gazdasági gépgyára által **MOSONBAN**

elismert gondos kivitelben szállítanak:

MINDENMŰ EGYSOROS KAPÁLÓESZKÖZÖK,

Columbia Cultivátorok, Herrmann kapálók.

Eredeti Laass-féle 6 soros Kapálógépek,

Burgonyamivelő eszközök,

Szénagereblyék, Szénaforgatók,

„OSBORNE“

1672

kéveköti és marokrakó aratógépek, fűkaszaló gépek, stb.

Főraktár:

Budapest, VI., Váci-körut 57/a.

Fiókraktár:

Temesvár, Gazdaudvar.

Állandó bizományi raktár:

MARTON IGNÁGNÁL KOLOZSVAR, FERENCZ-JÓZSEF-ÚT 3.

GANZ és TÁRSA

vasöntő- és gépgyár
részvénytársulat
BUDAPESTEN.

Elektromos világító és erőátviteli berendezések egyen- és váltakozó áramra Kolibri izzólámpák Brilláns izzólámpák reklámcélokra

Elektromos üzem berendezése uradalmakban és gazdaságokban. Meglévő üzemi berendezések átalakítása.

Elektromos üzemű szivattyúk, tejjgazdasági berendezések, emelőgépek, ventilátorok, mezői vasutak, szántó-, cséplő-, aprító- és takarmányozó berendezések.

Motorok benzin-, spiritusz-, gáz-, szivó-gáz- és kohógáz-üzemre minden nagyságban 3000 lóerőig. Üzemköltség: 1 $\frac{1}{2}$ - 2 $\frac{1}{2}$ fillér lóerőnként és óránként.

Emelődaruk kézi-, gőz-, petroleum- vagy elektromos hajtásra.

1719

Árjegyzékekkel és költségvetésekkel szívesen szolgálunk.

Közuti hengerlőgépek gőzekek. Gőzmotoros személyszállító vasutikocsik kis és nagyvasutak számára.

Mindenféle vasuti kocsik személy- és teherszállításra. Vasuti felszerelések. Kéregöntésű kerékek (Griffin rendszere).

Hengerszék malmok számára, kéregöntetű hengerekkel. Mindenféle malomgépek. Egész malmok berendezése és felszerelése.

Brikettsajtók szén-, fűreszpor s éffélék briket-tezésére.

Turbinák minden egyes esetben a helyi szükségletnek megfelelően szerkesztve, tehát az elérhető legnagyobb hatások biztosításával.

Speciális gépek a papír- és cellulózgyártáshoz. Transzmissziók. Füstmentő készülékek. Gyári berendezések.

Cséplőgép-tulajdonosok!

A belügyminiszteri 1903/73565. o. o. sz. rendelettel előírt o. o.

mentőszekrények

gőzgépekhez kemény fából teljesen felszerelve 30 koronáért, járgánygépekhez pléhdobozban 6 kor.-ért, beszerezhetők a

Magyar orvosi műszertárban

— orvosi műszerek, kötszerek, és sérvkötők gyára —

Budapest. VII., Kerepesi-út 32.

Pótláshoz szükséges egyes pesch jutányos árért szállítanak. 1752

Gőzcséplőkészletek, 2 $\frac{1}{2}$ -től 12 lóerőig, Benzinmotorok, Szalmaprések gőzhajtásra. Aratógépek és egyéb

Mezőgazdasági gépek

1458

legujabb szerkezetben és legjobb kivitelben kaphatók

A m. kir. államvasutak gépgyárának vezérügynökségénél

Budapest, V. kerület, Váci-körut 32. szám

Árjegyzéket és költségvetést kívánatra ingyen és bérmentve küldünk.

Erdélyi képviselő: WESSEL LEÓ Kolozsvár, New-York-szálloda.

HEUCKE A. GÖZEKEGYÁR

HAUSNEINDORF-I

magyarországi — vezérképviselősege:

Budapest,

VI., Teréz-körut 31.

1767.

Mindennemű, vízben oldható és szavatolt beltartalmú **műtrágyafélék**, ugymint: csontliszt és ásványi **szuperfoszfátok**, valamint a tavaszi vetések trágyázására alkalmas különböző: nitrogén és káli tartalmu szuperfoszfátok és chilisalétrom a legjobb minőségben és a legkedvezőbb feltételek mellett kaphatók a:

Zalathnai Kénkovand-Ipar Részvénytársaságnál

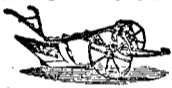
Központi irodája: BUDAPESTEN, V. ker., Nádor-utca 4. szám, a hová a rendelések és mindennemű kérézősködések intézendők.

CLAYTON & SHUTTLEWORTH,
Budapest, Váci-körút 63.

Által a legi utányosabb árak mellett ajánlatnak:
Locomobil és gőzcséplőgépek,

szalmakazalozók, járgány-cséplőgépek, löhere-cséplők, tisztító-rostak, korikolyozók, kaszáló- és aratógépek, szénagyűjtők, boronák, sorvetőgépek, Planet jr. kapálók, szecs kavágók, repavágók, kukorica-morzsolók, darálók, őrlőmalmok, egytetemes acél-ekék, 2- és 3-vasu ekék és minden egyéb gazdasági gépek.

1242

Törlesztő kölcsönök.

Erdélyrészi Magyar Jelzálog Hitelbank

Részvénytársaságnál

Kolozsvárott, Rózsa-utca 1. sz. (emelet.)

igen előnyös feltételű törlesztő kölcsönök kaphatók föld-birtokok és városi bérházakra

Kölcsönkérvényekhez melléklendők: a legutóbbi hitelesített telekkönyvi kivonat és a hitelesített kataszteri birtokiv. — Bérházaknál a telekkönyv, házberadó vallomás hitelesítve és az épület vázrajza. — Kölcsönök 400 koronától kezdődőleg bármily magas összegig kaphatók. — Becslési költség csak nagy összegű kölcsönknél számítatik, kisebbeknél az eljárás díjmentes. — Ügynökök közvetítésére nincs szükség, miután mindennemű felvilágosítással készséggel szolgál az

Igazgatóság.

1501 Hivatalos órák d. e. 9—1 óráig.

Gyors és olcsó lebonyolítás.

Előnyös feltételek.

Teljes 100-as évfolyam.

Csabagyöngye

már július hó utolsó negyedén érő, bőtermő, igen jól szállítható muskotály, kitűnő, újdonság; az 1904. évben az országos kertészeti kiállításon bronzéremmel kitüntetett, ritka szemű, nem rothadó, korán érő

„Ezerjó” borszőlő

új válfajai, úgy egyéb csemegezőlő, sima és gyökeres vesszőiről szóló árjegyzék megjelent. — Sajgón, 1905. évben, posta és vasut Nagy Szécsényben.

1730

Siposs Imre, ny. kir. jbró.

Gazdasági kereskedelmi és iparbank Részvény-Társaság

BUDAPESTEN, ERZSÉBET-KÖRÚT 35.

Telefon 149. Postatakpztri Cheque számla: 15603
Cheque számla: a Magy. Ieszá nit. és pénzváltó-banknál

BANKOSZTÁLYA

utján törlesztéses jelzálogkölcsönt földbirtokokra, továbbá városi bérházakra legelőnyösebb feltételek mellett és leggyorsabban bonyolít le az érték legmagasabb arányáig. Megkeresésnél beküldendő a telekkönyvi kivonat és kataszteri birtokiv.

VÁLTÓ-

kölcsönt gazdáknak, birtokosoknak, gazdatiszteknek,

KÖLCSÖNT

sorsjegyekre, értékpapirokra és vidéki takarékpénztári részvényekre a legelőnyösebb módon eszközöl.

Árjegyzék, költségvetés és szakszerű felvilágosítás ingyen.

Gazdasági egyesületeknek, valamint községi szövetkezeteknek tömeges megrendelésnél rendkívül kedvezményes árak és feltételek.

GÉPOSZTÁLYA

utján szállít csakis elsőrendű gyártmányban legkedvezőbb fizetési feltételek mellett:

Gazdasági gépeket, Gőzcséplő-készleteket, Tolókerék-rendszerű vetőgépeket, Egytetemes acél-ekéket, Gazdasági malomherendőzéseket, Tejgazdasági gépeket, Fűrészyári berendezéseket, Szecs-kavágókat, Répavágókat, Morzsotlókat, Darálókat stb.

Tejgazdasági, baromfitermesztés-gépek és eszközök, tejtelepek, szu-kor-, szesz- és keményítő-gyárak berendezése. Műtrágya, erőtakarmányok Derhymelasse, zsák, ponyva stb. stb

Eladó Tejszövetkezeti

SAJT

(tehéntejből) mezei munkásoknak is igen alkalmas

napi 10—20 kg. à 60 fillér.

Bővebbet:

Székely Tejszövetkezet Vezetősége, 1743

EGERBEGY Torda-Aranyos várm.

Hazai ipar! Magyar gyártmány! Hazai ipar!

Erdély egyetlen kizárólagos rézbutor áruháza

Állandó dus raktáron vannak: vas- és rézagyak; éjjeli szek-anélkül, mosdókészletek, ruhafogasok Összecsukható vaságyak, kárpitozással és anélkül; sodronybetéttel és kiszedhető matrácokkal. Ágysodronybetétek fa- és vas-kerettel, gyermekágyak, Ágyfelszerelési cikkek, matrácok, takaró- s te- és gyermekkoosik, ritó-garnitúrák,

Üzletem különlegességét higienikusan Ágytollakat higienikus uton való tisztított ágytollak képezik. titásra is elvialok.

Mindennemű tornászati cikkek beszerzési forrása, azonkívül még sok itt fel nem sorolt áru. Pontos kiszolgálás, szigoruan szabott olcsó árak mellett árusít

Révész Emil

Kolozsvár Deák Ferencz-utca 21. szám. (Szemben a Mágna-kaszinóval.)
Villamos csillárok nagy választékban. Telefon 571

Ujabb gyártási ágazatok felölelése és régiek felhagyása miatt a következő rendkívül olcsó árak mellett szállítok

EKÉKET

1 vasu ekék R. 10. M. k. 20, 3 vasu ekék III. számú K. 60.
1 " " R. 14. M. k. 35, 3 " " II. számú K. 50.
1 " " D. 14. M. k. 35, 3 " " I. számú K. 45.

1449 Drössler Károly

es. és kir. szab. gazdasági gépgyár VI., Váci-körút 59.
Gyár: Pozsony. — BUDAPEST. — Gyár: Pozsony.

ERDÉLYI GAZDA

AZ E. G. E. TAGJAI INGYEN KAPJÁK
ELŐF. ÁR: 1 ÉVRE 12 KOR., 1/2 ÉVRE 6 KOR.
1/4 ÉVRE 3 KOR. EGY SZÁM 24 FILL.

AZ ERDÉLYI GAZDASÁGI EGYLET-, ERDÉLYRÉSZI GAZDATISZTI EGYESÜLET ÉS AZ
ERDÉLYRÉSZI KERTÉSZETI EGYESÜLET HIVATALOS KÖZLÖNYE.
MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:
KOLOZSVÁR, PETŐFI-UTCA 7. SZÁM.
MINDEN KÜLDEMÉNY ODA INTÉZENDŐ.

TARTALOM:

Önálló eredeti cikkek:

A választások után. (é)	229
A gazdasági tanügy reformálása	230
Almavirág ormányos bogár. <i>Dr. Barna.</i>	230
A filloxera irtása villamossággal <i>J. A.</i>	231

Kisebbségi szakközlemények:

Az istállótrágya konzerválása. — Hangyák irtása — Élő sövénykészítés. — Borjunevelés tej nélkül — Trágyázás kainittal és thomas-liszttel.	231
---	-----

Vegyes közlemények:

Tarsoly Zoltán. — Meteor az időről. — Fekete tücskök irtása. — A mezei munkások utazása — A budapesti gyapju-aukció. — Országos szőlészeti és borászati kongresszus Nagyváradon. — A műbor-törvény revíziója. — A magyar szőlő versenye a berlini piacon. — Madarak napja és fák napja. — A nagyváradai kiállítás. — A központi vásároknak feladott küldemények. — Elhasznált távirtda sodrony beszerzése. — Pályázati hirdetés. — A halászat Romániában.	232
---	-----

Mírdetések

A választások után.

(é) Lezajlottak a választások. Nyugvópontra érnek el immár azok a szenvedélyek, amelyeket a képviselő-választások föl szoktak ébreszteni, megnyugvással fogadhatja az ország azt, hogy a törvényhozás hosszú, kényszerű, káros tétlenség után újból működésre, munkára képes állapotban össze fog ülni. Remélhetjük, hogy a közjogi harcok most legalább rövid időre elülnek és a közelmúlt szomorú korszak alatt felgyülemlett törvényhozói munkát az erős kormány vezetése alatt lelkiismeretesen végzi el a képviselőház és hogy az állami életre legsürgősebb teendők elvégzése mellett jut idő és alkalm a népjólétre szükségessé vált törvények és intézmények megalkotására is.

Amilyen nagy mértékben uralkodott eddig és különösen a legutóbbi időben a közjog a magyar parlamentben, olyan nagy erővel kell most a közgazdasági kérdéseknek előrenyomulniok. Lehet, hogy fajunk hibája következtében, lehet, hogy alkotmányjogi helyzetünk miatt szorultak össze a közgazdasági kérdések ez ideig a törvényhozói alkotás kicsiny sarkába. Talán csakugyan nem fejlődött eddig ki bennünk kellőképpen a gazdasági érzék és talán valóban legértékesebb erőinket a nemzeti függetlenség körülbástyázása emésztette föl. De akármelyik lett legyen is az oka annak, hogy eddig a kellő mértékben nem tudtuk az állam belső, legértékesebb erőinek fokozására irányuló törvényhozói munkát szakadatlaná tenni: ezeket az okokat most minden erő megfeszítésével le kell gyúrni, vagy félre kell tolni, mert az állami organizmus minden sejtje, az ország népének minden osztálya követeli, hogy a nagy, állandó, intenzív, közjólétemelő közgazdasági munka végre meginduljon; meginduljon a szükségletek főlhalmozódásához képest, a sok esztendei mulasztások arányában.

És hogy ebben a munkában a mezőgazdaságra kell esnie az első tekintetnek, az csak természetes következménye közgazdaságunk és népességünk strukturájának. Csak egy pillantást kell vetni a népesedési statisztikára: a lakosság nagy abszolút többsége a mezőgazdaságból él. Csak méltányolni kell az adóstatisztika számadatait: a mezőgazdálkodást űző állampolgárok

vállára nehezedik a legnagyobb adóteher. Csak az ujonckontingens összeállítását kell megnézni: a földről, a falvakból kerül ki az államvédő hadsereg nagy zöme. És aztán mindezzel csak össze kell vetni a mezőgazdaság érdekében hozott törvények súlyát, csak össze kell hasonlítani a mezőgazdaság fejlesztésére ható intézmények jelentőségét, csak mérlegelni kell az egész mezőgazdaság haladásának tempóját, a mezőgazdasági lakosság létfeltételeit és arra a meggyőződésre kell jutni, hogy igenis a mezőgazdaság az, amelynek érdekében nem fölszines, hanem mélyreható nagy munkára van elkerülhetetlen szükség.

Állami életünknek csaknem minden baja a mezőgazdaság talajából fakad föl. A kivándorlás, az alkoholizmus, a népszaporodás elégtelensége, a munkáskérdés, az eladósodás, nemzeti jövedelemnövekedés stagnálása, a kultúra lassú fejlődése és sok egyéb baj ott gyökeredzik a rosszul mivelte földekben, a hosszú időn át tétlenségre kárhozott munkáskarok nevelik azt, a sivár és szegény falusi házakból táplálkozik az. A közélet lázas állapotát hiába akarják gyógyítani lázcsillapító szerekkel, az elgyöngült szervezet hasztalan akarják lábra állítani: a láz okát, az elgyöngítést előidéző okokat, a betegség fészket kell föl kutatni és gyógyítani és a tünetek önmaguktól fognak megszűnni, a járulékos bajok enyhülni fognak, elfognak mulni.

Mikor és milyen időben foghat hozzá a most választott képviselőkből alakuló Ház ehez a munkához, azt nem lehet ma tudni. De a képviselők soraiban egy, pártban össze nem tömörült, közös programmal össze nem kötött, de egy eszme által egymáshoz fűzött gárdát látunk, amely biztosítékát adja annak, hogy a mezőgazdaság javára meg fog indulni a nagy, reá nézve talán korszkos munka. Ebben a gárdában vannak geniális, tehetséges és közismert vezetői a magyar agrármozgalomnak, vannak derék, nagyszorgalmú és önzetlen munkásai a mezőgazdaságnak. Darányi Ignác, gr. Desseffy Aurél, Bernát István, gr. Teleki Arvéd, gr. Bethlen István, Buday Barna, Szilassy Zoltán, Sággy Gyula előjáró és elősmert vezérférfiai a magyar gazdatársadalmi törekvéseknek, akik körül csoportosulnak

== Jobb és ==
megbízhatóbb

== magvakat ==

nem is ajánlhatunk,
— mint a minőket —

32 év óta

Mauthner
Ödön

császári és királyi udvari
magkereskedésében
BUDAPESTEN
kaphat.

Permetezéshez

Ajánlunk szavatolás mellett permetezőket, kénporfúvókat, vegytiszta rézgálicot, sublimált kénport, dr. Aschenbrandt-féle bordói- és rézkénport, raffiaháncsot, jutafonalat a legjutá-

nyosabb árakon. — Kivánatra árjegyzéket ingyen és bérmentve küldünk.

Magyar Mezőgazdák Szövetkezete, Budapest, V. Alkotmány-utca 31.

Kolozsvári Takarékpénztár és Hitelbank R. t.

Teljesen befizetett alaptőkéje 1.200.000 korona.

Kolozsvárt, Mátyás- király- tér, 7. sz. saját házában.

Botéteket előnyös feltételek mellett fogad el könyvecskékre, vagy folyószámlára és azokat felmondás nélkül fizeti vissza.
Váltókat olcsón számítól le.
Előleget ad értékpapírokra és kézi zálogra.

(1007.)

Jelzálogos kölcsönöket nyújt földbirtokokra és kolozsvári házakra. Törlesztés kölcsönöket közvetít a Hazai Takarékpénztár részére.
Árúraktarai (a pályaudvar mellett) olcsón kezelik a betárolt árukat és azokra előleget adnak. Ugyanott kölcsönzások is kaphatók.

mindazok, kik a Királyhágón tul és innen a mezőgazdaságért fognak és tudnak dolgozni. Így Erdélyben is az eddigieknél sokkal erősebben domborodott ki a választásoknál az a törekvés, hogy az agráreszme hiveinek adják a képviselői megbízólevelet. A kolozsi, tekei, gyalui, felvinci, nagyiklói, mezősámsondi, szászsebesi, dicsőszentmártoni, székelykereszturi, marosvásárhelyi és más választókerületek ebben a törekvésben választották meg képviselőiket és hihető, hogy a választás be fogja váltani a törekvéshez fűzött reményeket.

Uj parlament, uj kormány és uj képviselők intézik most Magyarország ügyeit. Kell hinnünk, hogy ez az uj helyzet kedvező lesz a jövő közigazgatási életre, kell hinnünk, hogy a produktív, a viszonyok ösmeretéből eredő tevékenység be fog vonulni a törvényhozásba, a törvényhatósági és községi életbe egyaránt. Kell ezt hinnünk, mert ennek a tevékenységnek megindulása a biztos és virágzó, elmaradása a sivár és nyomorúságos jövőt jelentené.

A gazdasági tanügy reformálása.

Az Ország fővárosi napilap f. hó 5-én az alább teljes szövegében adott cikket közölte, amely tárgyánál fogva nemcsak általános érdekességű, hanem hazarészünk mezőgazdaságára nézve speciális érdekességgel is bír.

Ha valamikor, úgy most, a Darányi-korszak másodszori beköszöntésekor remélhetjük, hogy nagy mezőgazdasági reformok fognak az egész magyar agrikultura javára létesülni. Azok a nagy kérdések, amelyek Darányi Ignác első minisztersége alatt kétségtelenül a középponttól származó impulzus alatt a közéletben felmerültek, most újra föl fognak elevenedni és most — hisszük — meg is fognak valósulni, hacsak a miniszterium átmenti kormányzata nem lesz kénytelen csupán a legszükségesebbek elintézésére szorítkozni.

Jól emlékezhetünk, hogy a mezőgazdasági szakoktatás reformja és a mezőgazdasági főiskola kérdése Darányi alatt már évekket ezelőtt tüzetes megbeszélés tárgya volt és ha jól emlékszünk, megtörténtek már a lépések ezen ügynek egy szaktanácskozmányhoz való utalására is. Mikor és milyen formában fog a mezőgazdasági szakoktatás alapos átalakításának ügye felmerülni, az minden valószínűség szerint attól függ, hogy mikor szűnik meg a miniszterium átmeneti jellege, mikor ad a törvényhozás időt és költséget a szükséges gyökeres reform keresztülvitelére.

Erre a reformra szükség van. A fiziokratizmus tanai az egész világ figyelmét a mezőgazdaság felé irányították. Azok hatása alatt alapította gróf Festetics György 1797-ben a világ első gazdasági főiskoláját, a kecskethelyi Georgicont, majd 1806-ban Thaer a möglini gazdasági akadémiát. Tehát a gazdasági oktatás terén kilenc évvel előztük meg Németországot, melynek ma tizenkét virágzó főiskolai jellegű gazdasági iskolája van. Szemben a mi egyetlen egy magyaróvári gazdasági akadémiánkkal. Pedig Németország iparállam, kereső népességének csak 48 százaléka foglalkozik mezőgazdasággal, úgy hogy ott minden gazdasági főiskolára csaknem egészen 800.000 mezőgazdasági kereső ember és nem egészen 3 millió hektár művelés alatt álló terület jut; míg nálunk a mi 6 millió mezőgazdaságban kereső népességünk után 7—8, s 30 millió hektár művelés alatt álló területünk után 10 gazdasági felsőbb intézetet kellene létesíteni.

Nem tudjuk, hogy a végleges reformra mikor kerül sor, de véleményünk szerint a gazdasági szakoktatásban átmenti intézkedésekre sürgős szükség van már. Mert látjuk azt, hogy a magyaróvári gazdasági akadémiára a legutolsó években mindig annyi hallgató iratkozik be, hogy a rendelkezésre álló tanterem és laboratóriumok már nem voltak képesek azokat befogadni. Még nagyobb mértékben van ez így a jelen évben is. Már pedig, ha a hallgató előadást nem hallgathat, gyakorlaton részt nem vehet, veszélyeztetve lesz a tanítás jó eredménye. Magyaróvár tulzsfaltságának okát kormányzati intézkedésekben lehet keresni. Ilyen kormányzati intézkedés volt az, amely az állami szakoktatás közegeitől az érettségi bizonyítványt és a magyaróvári gazdasági akadémiára oklevélt kívánta. Ilyen kormányzati intézkedés volt az is, amely a gazdasági tanintézetek előképzettségét a korábbi hat középiskolai osztály elvégzése helyett hétre emelte. A szakoktatási személyzet szaporodásával ezen intézkedés következtében emelkedni kellett az akadémia hallgatói számának is, de emelkednie kellett a második intézkedés folytán is, mert kevés azoknak a száma, akik hét középiskolai osztály elvégzése után ne törekednének az érettségi letételére is és az érettségit tettek legnagyobb része is aligha fog a kisebb kvalifikációt adó tanintézetekre menni, mikor a nagyobb kvalifikációt adó akadémiára is elmehet. Így állt elő a magyaróvári akadémián tulzsfaltság, míg a gazdasági tanintézetek hallgatóinak létszáma inkább apadt, mint nőtt.

Ezen a vizsás állapoton változtatni kell még az előtt, mielőtt a gyökeres reform elkészülne. Ez a változtatás az lehet, hogy az előképzettségnek nyolc osztályra való fölemelése mellett egy vagy több gazdasági tanintézetet akadémiai rangra emelnek. Ezt kérte már korábban az Erdélyi Gazdasági Egylet, ennek kérését határozta el most Kolozsvár

város törvényhatósága. Ha még egy akadémia létesítése lenne tervben, annak Kolozsvárt való létesítésétől alig lehetne eltekinteni; ha több tanintézetből válnék akadémia, a kolozsvári gazdasági tanintézet ezek közt is első sorban jöhetne tekintetbe.

Mert tekintetbe kell venni, hogy Kolozsvár felé nemcsak az egész Királyhágón tuli országrész, hanem Szatmár, Szilágy, Bihar és Arad vármegyék nagy része is gravitál, hogy tehát a kolozsvári tanintézet olyan központján van Magyarország keleti és délkeleti felének, ahova a legkönnyebben és legközelebb tud eljutni az, aki a gazdasági kiképzést tűzte ki célul. Viszont éppen ezen nagy területkomplexumtól az északnyugoti Magyaróvár oly távol esik, az ott uralkodó gazdálkodási rendszer annyira elütő, hogy csak nehezen szánhatja rá magát a csikmezei, vagy szilágysági ember a magyaróvári akadémia látogatására. Az akadémia szüksége tehát az erdélyi és oda-gravitáló országrészre nézve a legnyilvánvalóbb.

De a kolozsvári gazdasági tanintézet tanügyi és gazdasági felszerelése már jelenleg is megfelel az akadémiai tanítás kívánalmainak, Közel 800 hold gazdasága és 300.000 koronás építkezésének közeli, októberig történő befejezése által a gyakorlati és elméleti oktatás modern követelményeinek is meg fog felelni és lehetővé fogja tenni a teljes gazdasági gyakorlat megszerzését is. Mindezek az indokok és körülmények határozottan amellett szólnak, hogy a kolozsvári tanintézet a lehető legrövidebb időn belül akadémiai rangra emeltesse, természetesen az előképzettség emeléseivel.

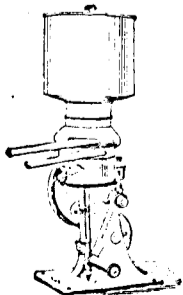
Nem zárja ez ki, sőt lehetővé teszi a mélyreható és igazi mezőgazdasági reform előkészítését és végrehajtását. Nem zárja ez ki azt sem, hogy amennyiben más tanintézetekre nézve a rangemelés szintén oly szükséges és oly könnyen keresztülvihető, mint a kolozsvárirra nézve, az szintén megtörténjék. De annyi változást, hogy egy gazdasági tanintézet akadémiai színvonalra emelnek lehetőleg még a következő tanévtől kezdve, annyi változást a viszonyok csaknem elkerülhetlenné tesznek.

Almavirág-ormányos bogár.

(*Anthonomus pomorum.*)

Az almafa virágzása idején rendszerint sokat panaszkodnak a gazdák, hogy igen sok virág pusztul el; valami kirágja még bimbó korában. Különösen az idei tavaszon nagymennyiségű virág ment tönkre s már több gyümölcsstermelőtől kaptam ilyen elpusztult virágbimbókat azzal a kérdéssel: „miert pusztultak el?”

A kárttevő az almavirág-ormányos bogár (almabimbó pusztító, almarügy furó). Ez 5—6 mm. hosszú (1. kép a) hamvasbarna színű ormányos bogár. Szárnyfedőin szürkés V alakú sáv van. Mint kifejődött bogár telet át az

Teljes tejszövetkezeti berendezéseket,

kézi-erő- és turbina-hajtásra, ugyszintén mindennemű tejgazdasági gépeket és eszközöket tejszállításhoz, vaj és sajtyártáshoz legelőnyösebben szállít az

Első magyar tejgazdasági gép- és eszkozyár
1660 FUCHS és SCHLICHTER, Budapest, VI., Jász-utca 7. szám

KÜLÖNLEGESSÉG:

„Svéd Globe Separator.”

Tejtelepek és tejszövetkezetek által termelt vaját évi kötés mellett korlátlan mennyiségben legmagasabb árakon veszünk át.

VAJKIVITEL:

Árjegyzékek, költségvetések, tervek ingyen és bementve.

— Országos szőlészeti és borászati kongresszus Nagyváradon. A M. Sz. O. E.-nek igazgató-választmánya 1906. évi január hó 31-én tartott ülésén kelt határozata értelmében a M. Sz. O. E. az 1906-ik év folyamán a nagyváradi mezőgazdasági kiállítással egyidejűleg, de attól függetlenül borászati kongresszust fog tartani, melynek célja: Magyarország szőlőmivelése és borászata iránt érdeklődő egyéneknek módot adni arra, hogy az ország különféle részeiben élő szőlőmivelők és bortermelők összejöhessenek, közös érdeklődéseiket, szőlészeti és borászati szakkérdéseiket, a borértékesítés ügyét, az agrár kölcsönügy reformját, a bortörvény revízióját, a borászati szakoktatás kérdését megvitathassák, véleményüket nyilváníthatassák, meghatározott irányban való állásfoglalásukat megállapítsák, hogy ügyüket közös erővel, közös akarattal a nemzet, a haza és az egyén boldogulása felé vezethessék.

A kongresszus tagja lehet bárki, ki a szőlőmivelés iránt érdeklődik s ki részvételi nyilatkozatát az előkészítő-bizottságnak a kongresszus megkezdése előtt beküldi. A tagok belépésükkel egyidejűleg, amennyiben tagjai a M. Sz. O. E.-nek (6) hat koronát, ha nem tagok (10) tiz koronát, mint a kongresszus részvételi díját a M. Sz. O. E. pénztáránál (Budapest, IX., Üllői-út 25. II. emelet) tartoznak lefizetni. A kongresszus tárgyai: *Czeiner* Nándor: borértékesítésről, *Drucker* Jenő dr.: a bortörvény revíziója, *Molnár* Imre dr.: az agrárkölcsönügy reformja, *Rácz* Sándor: az okszerű borkezelés, végül a július 1-ig bejelentendő szaktárgyak.

— A műbor-törvény revíziója. A Magyar Szőlősgazdák Országos Egyesületének szakosztályi ülésén *Drucker* Jenő dr. előadó rámutatott azokra a fogyatékoságokra, melyek a jelen bortörvényt nagyobbára hatálytalanná tették. A jelenben érvényes törvényben úgy a pénzbüntetés, mint az elzárás mérve sokkal csekélyebb volt, sem hogy a hamisítóra elrettentő, azaz megtorló hatással lett volna. Javasolja előadó, hogy az új bortörvényben a kihágásokról szóló törvény módosításával, a pénzbírság 50—3000 koronáig, az elzárás pedig 14 naptól egy évig terjedjen. Az elévülés pedig úgy a vizsgálat megindítása, mint a büntetés kiszabása körül 3 évben állapíttassék meg. A legszigorubb büntetésnél a hírlap és a plakát útján való közzététel lépjen ténylegesen érvénybe. Tárgyalták ezután a tervezetnek a törvény végrehajtására vonatkozó részét. Az előadó utalt az itt fölmerülő nehézségekre. Egyetlen egy külföldi bortörvény sem foglalkozik ezzel eléggé behatóan. A jelenleg érvényben levőt okvetlen reformálni kell. Javasolja, hogy az ellenőrzés a pénzügyi közegre bizassék, kik időközönként szemlét tartanak a borraktárakban és pincékben, stb. — A pénzügyőrök a borvidékenként létesítendő ellenőrző bizottságoknak tartóznak esetről-esetre jelentést tenni, s jelentéseik alapján megindult vizsgálatok bírságpénzeiből jutalékot kapjanak. Ezeket a bizottságokat a földmivelési miniszter nevezze ki s álljon egy állami szakvegyészből, egy szőlészeti és borászati felügyelőből, esetleg vincellér iskolai igazgatóból és 3—4 ily más szakemberből, kik a borvidéket ismerik. A bizottságok tagjai díjazásban részesítendők. Kivánatosnak tartja az előadó e mellett azt is, hogy a jelenlegi borvizsgáló szakértő bizottságok továbbra fentartassanak. A legfelső bíróság a földmivelési miniszter legyen. A szakosztály az előadó javaslatait némi módosítással elfogadta.

— A magyar szőlő versenyé a berlini piacon. Az olasz földmivelésügyi miniszterium hivatalos lapja dr. Donato Sibilia budapesti földmivelési szaktudósító tollából érdekes cikket közölt a berlini szőlőpiac helyzetéről, különös tekintettel a magyar szőlő versenyére. Az idegen ember tollából eredő jelentés mindenestre elég tárgyilagosan ítéli meg a mi viszonyainkat, amennyiben azt mondja, hogy egyes fajokban a magyar szőlő még az olasz

szőlőknél is jobban hódíthatna a berlini piacon, ha a *kivétel kellően szervezve volna*. Mindaddig azonban, míg ez meg nem történik, számottevő magyar szőlőexportra számítani nem lehet. A magyar termelők legnagyobb része ugyanis kiviszi a szőlőt a berlini piacra és ott — hogy árúja el ne romoljon — gyakran kénytelen bármilyen áron elvesztegetni. A cikkíró az olasz termelőknek még a múlt év folyamán azt javasolta, hogy *értékesítő szövetkezeteket* alakítsanak, amelyek a szőlőt a helyszínén adják el a külföldi nagy gyümölcskereskedők utazóinak. Ez a rendszer Olaszországban jól bevált és érdemes volna Magyarországon is követni. Másik nagy baja a magyar szőlőnek a kellő, szemre is tetszetős csomagolás hiánya. Ezt kell még a magyar termelőknek megtanulni, ha eredményesen akarnak résztvenni a külföldi versenyben. Itt az olasz mintára öt és három kilós kis faládák ajánlhatók, amelyek a külföldön közkedveltségben vannak és amit már néhány termelő nálunk is alkalmaz.

— Madarak napja és fák napja. Gróf *Apponyi* Albert kultuszminiszter körrendeletet intézett valamennyi tanfelügyelőhöz, mely rendelet tartalma nem minden költészet nélkül való és mindenekfölött hasznos is, amennyiben a gyermekek figyelmét és érzését a madarak és fák iránt felébreszti és ébren tartja. Az Országos Állatvédő Egyesület érdeme, hogy az eszmére fölhevítva a kultuszminiszter figyelmét. Az Egyesült Államokban évek óta gyakorolt „madarak napja” és „fák napja” meghonosításáról van szó és abból áll, hogy évenként egy napot a tanító a madaraknak, egyet pedig a fáknak szentel oly módon, hogy azokat ismerteti, a fák napján pedig a tanító a gyermekekkel fákat ültet. A szóban forgó intézmény meghonosítása céljából a miniszter elrendeli, hogy lehetőleg már a folyó 1906. évtől kezdve minden állami, községi, társulati és magán elemi népiskolában május vagy június hóban a tanfelügyelőségek által minden évben meghatározandó külön nap szenteltessék kizárólag arra a célra, hogy azon a napon a tanító a hasznos madarak természetével, jelentőségükkel, e madarak védelmének és szaporításának szükséges voltaival, az erre szolgáló módokkal és eszközökkel az iskolai ifjúságot megismertesse és ugyanezt a napot felhasználja arra is, hogy a fáknak és cserjéknek a hasznos madaraknak fészkelésére és szaporodására való befolyását megvilágítván, a fák és a befásítás nagy jelentőségét is megmagyarázza s ahol ezt a helyi viszonyok megengedik és indokolják, hasson arra is, hogy a gyermekek a vidéki viszonyokhoz képest legtöbb előnyt szolgáló fák és csemeték ültetésével tegyék a madarak és fák napját emlékezetessé és állandóan hasznossá. Az elemi népiskolai tanítóknak addig is, míg a madarak s fák napjára tartandó előadásra nézve külön utmutatások és vezérfonalak adatnak ki, a madarak s fák napjának a befásításra vonatkozó részét illetőleg elsősorban a selyemtenyésztéshez szükséges szederfák jelentőségének ismeretetésére és terjesztésére kell a főszólyt fektetni és csak másodsorban a gyümölcsfákra és pedig azért, mert a szederfáknak és az ezek által feltételezett selyemtenyésztési iparnak az országban igen nagy közgazdasági és szociális jelentősége van. Közgazdasági azért, mert egy oly iparágrol van szó, melynek viszonyaink az ország tulnyomó nagy részében kedveznek, mert fejlődésképes és ma már 140.000 tenyésztő családot és hét gyárban több ezer munkást foglalkoztat. Szociális jelentősége pedig abból áll, hogy extenzív gazdasági viszonyaink mellett a szegényebb sorsu munkáscsaládokba pénzt juttat abban az évszakban, midőn ez a legnagyobb jótétemény, tudniillik aratás előtt. Továbbá azért fektetendő főszóly a szederfák terjesztésére, mert a madarak és a fák napján az iskolai ifjúság, úgy mint az Egyesült-Államokban történik és amint ez a dolog természetéből is fo-

lyik, csemetéket és fákat csakis közterületet képező kopár helyekre, utakra stb. ültethet, ezeken a területeken pedig a gyümölcsfák elhelyezése a kártételek szempontjából célszerűnek nem mondható.

— A nagyváradi kiállítás. Az év őszén Nagyváradon rendezendő kiállítás ügyében a Biharmegyei Gazdasági Egyesület végleg döntött, úgy a földmivelésügyi miniszter, mint Nagyvárad városa és a megye törvényhatósága a kért segélyt megadták. A kiállítás szeptember 15—23 napjain lesz. A kiállítás nagybizottsága már megalakult. A megalakuláson a földmivelésügyi minisztert Vásárhelyi Zoltán miniszteri titkár képviselte. Védnökül: Szreccsányi, Radu, Fetszer püspököket, Vinkler nagyprépostot, Tisza István grófot, Glatz főispánt, Miskolczy Eerenc alispánt, Rimler Károly polgármestert kérte fel. Elnök Markovits Antal, alelnök Teleszky József, Des Echerolles Kruspér Sándor. Csoportrendezők: Élőállatoknál: elnök Wertheimstein Alfréd, mezőgazdasági termékek: elnök Erős Rezső. Szőlőmivelés: Molnár Imre dr. Gépek: Sporzon Pál. Háziipar: Pekánovics Imre. Erdészet és vadászat: Osterlamm Ármin. A kulturmérnöki hivatal fölkeretett talajjavítási munkálatok bemutatására.

— A központi vásárcsarnokba feladott küldemények, valamint Ausztriába és a külföldre rendelt szállítmányok szállítása. A folyó év május 1-ével életbelépő új menetrend a budapesti központi vásárcsarnokba feladott küldemények, valamint Ausztriába és a nyugati vámkülföldre darabárúként feladott gyorsárak rakodása és szállítása tekintetében történt változásokról a m. kir. államvasutak igazgatósága az összes állomásokat értesítette és az időközben fölmerült panaszokat elősorolva, utasítottak az állomások, hogy a tejszállításra kijelölt gyűjtőkocsikba élő baromfiküldemények be ne rakassanak, továbbá, hogy a tejeskannák úgy telt, mint üres állapotban a legnagyobb kimérettel kezeltesse. A feladott gyors és romlandó szállítmányok sérült kocsikba ne rakassanak, sem pedig azon vonatokkal ne továbbíttassanak, melyek ezen célra kijelölve nem lettek. A feladó feleket a helytelen időben történt feladásról értesítsék és a helyszínen intézkedjenek, hogy idejekorán történjék a szállítás. Különösen élőállatszállítmányoknál nagy gond fordítandó arra, hogy ily állatok a pályaudvarban a nagy hőségnek kitéve ne sokáig vesztegeljenek és helytelen időben leendő feladás elkerülése végett a vonatcsatlakozás különösen a külföldi forgalomban elkerültessek.

— Elhasznált táviridasodrony beszerzése. Az elhasznált táviridasodrony méltányos áron a gazdák rendelkezésére bocsátják. A sodrony szőlőmivelési, kertészeti vagy más gazdasági célra igénylő gazdák folyamodásait a földmivelésügyi miniszterhez intézzék. A folyamodásban meg kell írni, hogy mire akarják a sodronyt használni. A folyamodáshoz csatolandó a vármegyei gazdasági egyesületnek 1 koronás bélyeggel ellátott igazolványa arról, hogy a sodrony valóban gazdasági célra szükséges. Az 5 milliméter átmérőjű ócska sodrony ára Budapesten a táviridaktárban 14 korona, a 3 mm. átmérőjű pedig 20 korona métermázsánként. Az 5 milliméter átmérőjűből 1 métermázsá 800 folyómétert, a 3 mm. átmérőjűből 1 métermázsá 2200 folyómétert ad.

— Pályázati hirdetés. A komáromi m. kir. földmives-iskola igazgatósága 4 állami ösztöndíjas, 2 alapítványos és 9 fizetéses helyre, melyek f. év október hó 1-én töltenek be,

Minden gazdaságban nélkülözhetetlen eszközök

az országszerte első helyen elismert kitűnő szerkezetű és legolcsóbb

„Eredeti Kalmár-rosták“ és heremagtisztító gépek.

Elsőrendű hazai anyagból gyártunk ezidőszerint 16-féle nagyságban különböző szerkezetbe a gazda minden követelményeinek legjobban megfelelő általános terménytisztításához berendezett különleges gépeket, szelelő és magválasztó rostákat, kézi vagy hajtórőre alkalmazva. — Ez évi újdonságainkról szíveskedjék ingyen árjegyzéket kérni. — Minden esetleges kérdésekre azonnal és díjtalanul válaszolunk. 1274

KALMÁR ZS. és TÁRSA különleges terménytisztító gépgyára Hódmező-Vásárhelyen.

Telefon 69. szám. Nagy-Enyeden állami aranyéremmel kitüntetve. Sürgöncim: Kalmár-rostagyár.

pályázatot hirdet. Pályázati feltételek: 1. Az ingyenes helyekre kizárólag csak szegénysorsú földmives ifjak vétetnek fel. Az ezen helyre befogadott tanulók a teljes ingyenes oktatáson kívül díjtalanul nyernek: élelmezést, lakást butorral és ágyruhával, fűtést, világítást, mosást, betegség esetén orvoslást, az oktatáshoz szükséges tan-, kerti- és gazdasági eszközöket. 2. Azon tanulók kik saját költségükre vétetnek fel, ugyanazon ellátásban és előnyben részesülnek, mint az ingyenes helyekre felvettek s ezért évi 300 (háromszáz) koronát tartoznak félévi előleges részletekben fizetni. 3. Mind az ingyenes, mind pedig a fizetéses helyekre csak oly, a földmives osztályhoz tartozó ifjak vétetnek fel, akik a 17 évet betöltötték és mezei munkák végzésére ép, erős, egészséges testalkattal bírnak, mit orvosilag tartoznak igazolni. A kik katonakötelezettségüknek eleget tettek, vagy a m. kir. honvédséghez soroztattak be, vagy ha hadmentességet nyertek, a felvételnél előnybe részesülnek. Folyamodványok folyó év *augusztus hó 10-ig*, kik állami ingyenes helyre folyamodnak a Nagyméltóságú m. kir. Földmivelségi miniszter urhoz, fizetéses helyre folyamodók a földmives-iskola igazgatóságához címezve a m. kir. földmives-iskola igazgatóságához Komáromban nyújtandó be.

— A halászat Romániában. A halászat Romániában állami monopólium és a halak eladását az állami halászati hivatalnokok végzik. A múlt évben a tulcsai állami halászati osztálynál a következő halmennyiségek kerültek eladásra: 4,634.685 kgr. friss hal és 998.980 kgr. hering, továbbá 1,753.687 kgr. besózott hal és 328.728 kgr. besózott hering. Ezt a mennyiséget a Duna deltájában fogták s 191.115 frank tiszta nyereséget eredményeztek. A Duna deltáján kívül fogott halakból 384.459 frank értékűt adtak el. Régebben a tavakban rákok is voltak, amelyek azonban lassanként kipusztultak és ma már valóságos ritkaságszámba mennek. Több oldalról kísérletet tesznek mesterséges ráktenyésztéssel s állítólag már is kielégítő eredményeket értek el.

— A Gazdák Biztosító Szövetsége (Budapest, Baross-utca 10.) mely legelőnyösebb díjtételekkel szolgálja a magyar gazdaközönség érdekeit *jégbiztosítási ügyekben* készséggel és díjtalanul szolgál ajánlatokkal a hozzáfutó gazdaközönségnek. Lapunk mai számában közölt hirdetésre felhívjuk a gazdaközönség b. figyelmét

— Életunt lányok. Szomorú való, hogy folyton szaporodik az életunt lányok száma. Ezt el lehetne kerülni azáltal, hogy életkedvüket fokozná az *Első Alföldi Cognacgyár r. t. menyecske likőrével*, akkor kevesebb volna az öngyilkos lányoknak a száma. 1709.

— Érdekes kettős esküvő. Eredeti előzménye van egy kettős esküvőnek, melyet e napokban ünnepeleltek a fővárosban. Egy fiatal mérnök, aki többféle építkezési munkálatra vállalkozott, munkássztrájk

miatt anyagi zavarokkal küzdött. Egész vállalata megakadt olyannyira, hogy kénytelen volt műszaki vállalatát felosztatni. Irodájában a többek között egy tehetséges fiatal mérnök volt főmunkatársa, akitől a személyzet elbocsátása alkalmával könnyezve búcsúzott. Szomorú szívvel ült szobájában a letört vállalkozó. mert anyagi romlása egyúttal megfosztotta őt ideáljától, egy szép, fiatal leánytól és így kitűzött házasságának megtartásától is. Kétségbeesett hangulatát azonban egy örömhír hirtelen megváltoztatta. Volt munkatársát ugyanis, Török bankházában Budapest, Teréz-körut 46. szám alatt a szerencse egy nagy főnyereményhez juttatta és ennek alapján eljött volt főnökéhez azon ajánlattal, hogy tökeerős társas viszonyt létesítsenek egymás között. Egyúttal azt is bejelentette, hogy főnöke menyasszonyának fiatalabb nővére kezét is megkéri. Minden simán ment, az új vállalkozás alapítása, a leánykérés és az ezt követő kettős esküvő. Mindezt a szerencsét a Török A. és Tsa bankházában (Budapest, Teréz-körut 46.) vásárolt szerencsesorsjegy idézte elő.

— Egy millió korona. Mennyi egy millió? Óriási összeg, amelynek évi kamata gondatlan úri életet biztosít boldog tulajdonosának. Egy millió egykoronás 80 nagy zsákot töltene meg, melynek elszállításához 5 szekér szükséges. Ugyanezen összeg egymás mellé helyezve egy 25 kilométeres vonalat foglalna le, a melyet a gőzvasut majdnem egy óra, a katoná pedig 6 óra alatt tesz meg. Ily nagy összeget, egy millió koronát szerezhet magának bárki, ha *Havas Testvérek* hírneves budapesti bankházából való osztálysorsjegyet vásárol. Ezen sorsjegyek városunkban kaphatók Boskovits József tüzserkereskedőnél. Bővebbet a hirdetési rovat nyújt.

Magyar Jelzálog-Hitelbank

Képviselősege

Kolozsvárt, Jókai-utca 2-ik szám alatt
(gr. Rhédey-ház, I. em.)

— Ez intézést alapítókéje 40 millió korona. —

ZÁLOGLEVÉLKÖLCSÖNÖKET
nyújt *földbirtokra* és nagyobb városokban fekvő *házakra*, — a mennyiben a pénzviszonyok változtatást nem követelnek — 4%-os záloglevelekben a következő feltételek mellett:

15 évi törlesztésre 9.20% 40 évi törlesztésre 5.35%
20 évi törlesztésre 7.60% 42 1/2 évi törlesztésre 5.25%
25 évi törlesztésre 6.70% 45 évi törlesztésre 5.10%
30 évi törlesztésre 6.10% 50 évi törlesztésre 4.90%
35 évi törlesztésre 5.65% 65 évi törlesztésre 4.60%
Kölcsönök 4 1/2%-os záloglevelekben is kaphatók ezekhez viszonyított magasabb annuitás és kedvezőbb leszámítolás mellett.

A fennebbi részletekben egy a kamatok és kezelési, mint a tőketörlesztési hányad is befoglaltatik.

A jelzálogul felajánlott erdélyrészi ingatlanok értékére és a megszavazandó kölcsön összegére nézve **az „Erdélyi Gazdasági Egylet“** bizalmi férfiai adnak véleményét.

Ertesítés.

Van szerencsem a n. é. közönség tudomására hozni, hogy a kedvező feltételű kölcsönnyújtása és előzetes eljára révén kitűnő hírnevű

„Nagyszebeni földhitelintézet“

részéről, Kolozs és több szomszédos megye területére ingatlan jelzálog kölcsönök

„kizárólagos ügynökségével“

bizattam meg.

Ebbeli működésben legkedvesebb kötelességem, hogy a bizalomteljesen hozzám forduló feleknek a lehetőségig gyors és költséget kimélt eljárással szolgálatra legyek.

Bárminemű felvilágosítással, útbaigazítással készségesen, díjmentesen szolgálok.

Különös előnye eljárásomnak, hogy minden kölcsönvevő bármily elhanyagolt birtok- és teher viszonyai végrelegesen rendeztetnek.

Egyidejűleg óva intem a n. é. közönséget akár helybeli — akár budapesti — vagy vidéki pénzközvetítő csábító hirdetéseknek vagy

„szaladó ügynököknek“, — amelyek ilyennemű jelzálogkölcsönt pénzintézetek közvetlen megbízását nem igazolják — fel nem ülni, mert ezek eljárása teljesen megbízhatatlan, időt vesztő és minden esetben, akár eredményes, akár nem, terhesen költséges.

Teljes tisztelettel

1243

Erdélyi erdő-faanyag és bányaugynökség.
Gombos Benő Kolozsvár, Malom-u. 16. sz.

Ugyanott discret és legmegbízhatóbb módon bér- és vételre a legkedvezőbb feltételekkel, valamint birtokbérletek lebonyolittatnak.

A LAPPELÜGYELŐ BIZOTTSÁG FELÜGYELETE MELLETT:

Felelős szerkesztő és kiadó:

TOKAJI LÁSZLÓ.

Segéd-szerkesztő:

ÉBER ERNŐ.

A LAP AZ ERD. GAZD. EGYLET TULAJDONA.

Gyakorlatban kitűnően bevált.

Számos elismerés.

Nedves falak Istálló mennyezetek

gyökeres kiszáritása, tükéletes páramentesítése,

„KOSMOS“ hornyolt asphalt lemez alkalmazásával.

Részletes ismertetés az „Erdélyi Gazda“ 1906. évi 7. és 8. számaiban is megjelent.

GREIF ANTAL

okl. mérnök műszaki irodája

Budapest, VIII., Salétrom-u. 10.

— Telefon 89—24. —

Mindennemű felvilágosítás, minta, ismertetés és költségvetés díjmentes.

1679

Képviselők kerestetnek.

A nagy kereslet miatt újabb 15000 sorsjegyet bocsátottak ki! — Ugy ezen új, valamint a régi sorsjegyek kaphatók

HAVAS TESTVÉREK Budapest, V. Lipót-körút 17.

hirneves bankházában, hol már számos nagy nyereményt nyertek. Ily szerencsés sorsjegyek helyben kaphatók

BOSKOVITS JÓZSEF fűszerkereskedőnél.

$\frac{1}{8}$ sorsjegy
1.50 kor.

Több nyeremény, mint eddig! — Főnyeremény: Egy millió.
Vásároljunk mielőbb.

$\frac{1}{4}$ sorsjegy
3.— kor.

Sorsjegyek részletre.
Kölcsönök sorsjegyekre.
Értékpapírok vétele és
eladása.
Tőzsdei megbízások az
összes tőzsdékre.

Mindennemü bankügyletet előnyösen teljesít
Havas Testvérek
budapesti tőzsdetagok bankháza
BUDAPESTEN, Lipót-körút 17.
Tőzsdetudósítások ingyen és bérmentve.

Váltószámítás.
J. Izálogkölcson.
Hitelműveletek.
Alapítások.
Óvadékok.
Tőzsdeügyletek.

NAY és RÓNA

Gép, fecskendő és szállítóeszközgyár.

Központ:

BUDAPEST, V, KÁLMÁN-UTCA 15.

Taligák, szállító-eszközök bármely építkezés, gazdaság
és iparüzem számára.

Diaphragma-szivattyúk. Fecskendők.

Emelő-szerszámok. Vasuti szerszámok.

Mindenféle műszaki és gazdasági kellekből állandó
nagyraktár.

Tessék ajánlatot kérni. Telefon.

Bükkfa-Szén

Gróf Teleki László Gyula

erdélyrészi erdészeténél

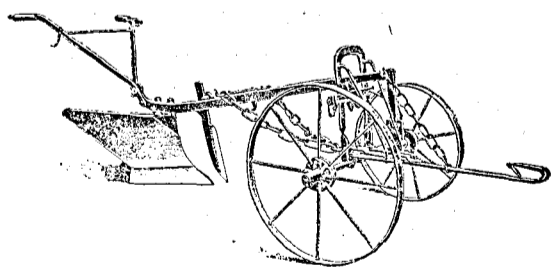
Kecsed, u. p. Nagy-Iklód.

Rettegi sz. v. v. állomáson waggonba rakra, a legol-
csóbb napi áron waggonszámra beszerezhető.

Szívógázmotorokhoz és egyéb gazdasági
használatra kisebb mennyiségben is. Zsákban való
szállítás rendelésénél a zsák önköltségen számíttatik
fel; vagy pedig zsákot kérünk küldeni. 1423

Minden tapasztalt gazda tudja, hogy a
jelenkor legjobb talajmivelő eszköze az

eredeti
„BÄCHER“-féle
aczéleke

Könnyü jarása
jó munkája

1705

tartóssága

révén minden más gyártmányt felülmul.

Ekéim kizárólag törhetetlen aczélféjekkel készülnek.

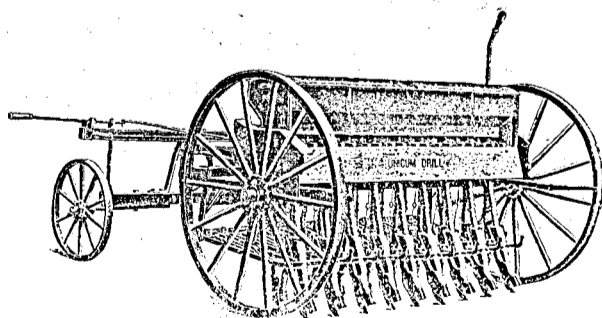
Arjegyzék és árajánlat ingyen és bérmentve.

Bächer Rudolf ekegyára.

Az eredeti »MELICHÁR«-féle

„UNICUM DRILL“

az egyedüli vetőgép, mely minden magne-
met a szerkezet cserélése nélkül akár
síkon, akár dombos vidéken feltétlenül egyen-
letesen vet.

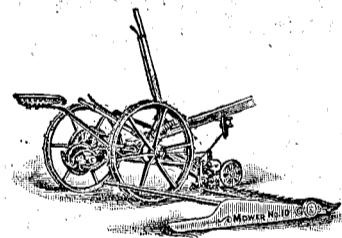

Előnyeit semmi sem bizonyítja jobban, mint
hogy már eddig 2600 dbnál több van forgalomban.

Kezelésének egyszerűsége valósággal meglepő.

Felvilágosítást és árajánlatot készséggel küld:

Melichár Ferencz vetőgép-
gyára.

Az amerikai
eredeti „Johnston“

gyártmányu fűkaszálók, marotrákó és kéve-
kötő aratógépek és teljesen aczél gereblyék
a legmegbízhatóbb gyártmányok.

Munkateljesítésükért a legmesszebb-
menő szavatosságot elvállaljuk.

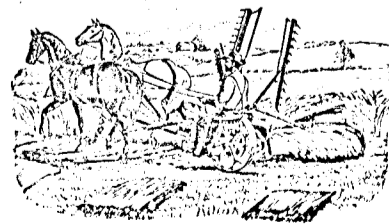
Ajánlattal és árjegyzékkel készséggel szolgál:

Bächer Rudolf

és

Melichár F.

gépgyárak.

Magyarországi főraktára: BUDAPEST, VI., Nagymező-utca 68. szám.

Díjmentes munkaközvetítés !!

Megbízható, vizsgázott gépészeket, fűtőket kereső gyárak, malmok, uradalmak forduljanak bizalommal a 23 év óta fennálló Magyarországi gépészek és kazánfűtők egyesületéhez, Budapest, VII., Huszár-utca 8. Vizsgázott szakemberek állandóan kellő számban rendelkezésre állanak.

Munkaadó és állást kereső egyleti tagok megkeresései gyorsan elintéztetnek. Új tagok főlétele naponta 6-8-ig, úgy postán mint levélben eszközölhető.

1753

BONODOR folyadék!

A legbűzősebb árnyékszékiszagot húzamosabb időre rögtön eltávolítja Bruttó 5 kilogrammos bádogszelenczében bérmentve 7 korona 50 fillér. — Elegendő 1 évre. 1 kiló próbacsomag 2 korona 50 fillér szállítás nélkül.

BONODOR-POR 5 kilós csomagokban 7 korona bérmentve. — 1 kiló próbacsomag 2 korona szállítás nélkül.

A gazdaságban használjuk: különösen istállóban, ólban, az alomra szórva A trágya úgy a vetőmagvak conserválására. Bővebb felvilágosítással szolgál Farkas L. Márton, Kolozsvár. 1721. II.

A VILÁG LEGJOBB MOSÓGÉPE AZ

IDEAL-MOSÓGÉP

Gyártja: RAK és HOBZA, Hranice (Morvaország.)

Magyarországi képviselő:

ZITRIN IGNÁCZ, Sárospatak.

Prospektusok kívánatra ingyen és bérmentve.

1738

THOMASSALAK-LISZT

Csillag- a legjobb és legolcsóbb foszforsavas műtrágya

minden kalászos-, kapás- és takarmánynövény (lóhere, lucerna, etc.) részére, valamint szőlő, gyümölcsfa, kerti vetemény és ugar trágyázására is.

Szíveskedjék a védjegyre, ólomzárra és tartalomjelzésre ügyelni!!!

KALMÁR VILMOS

BUDAPEST, VI. KER., TERÉZ-KÖRUT 3. SZ.

a Thomaphosphatfabriken G. m. b. H., Berlin. v e z é r k é p v i s e l ő j e a magyar kórova országainak területén. 1747

Elpusztíthatatlan

minőségű

juta-, len- és kender-

zsákok

vizhatlan vitorlavászon és juta kazal, gép- és szekértakaró

ponyvák

bármily nagyságban gyári áron 1738

kölcsönzsákok

minden célra

kölcsönponyvák

vasuti kocsik és asztagtakaróhoz legmérsékeltőbb kölcsönj ellenében

vizmentes esőköpenyegek

igen jutányos áron

szőlőkötöző jutafonalak

La egyszerhasznált, kg-ja 45 fillér, kötélárak, lópokrórok, egyszer használt juta-csomagoló vásznak.

Hungária**kévekötelek.**

Minden anyag töltésére alkalmas egyszerhasznált zsákok vétele és eladása:

Nagel Adolf

zsák- és ponyva-nagyraktár és kölcsön-intézetében.

BUDAPEST,

V., ARANY JÁNOS-utca 10.

Sürgőnycim:

„Nagel, Budapest.”

Vidéki telefon: 35—92 sz.

Nős gazdatiszti vagy ispáni

állást keres

feltétlen józan életű szorgalmas, erélyes. 30 éves ev. ref. vallasu, magyarul, románul és németül beszélő, 5 éve nagyobb gazdaságban működő ispán, — állattenyésztést, marhahizlatást és külső mezei gazdaságot kifogástalanul érti. Gazdasági gyakorlatát megelőzőleg végezte a kassai vízmester-iskolát és 4 évig működött ezen a téren, érti az összes talajjavítási munkálatokat u. m. lecsapolás, alagsóvezetés, vízvezeték, irtókefelmérés és felosztásokat stb. Jelenlegi helyét nősülési szándékaért óhajtaná megváltoztatni. Legjobb információkkal rendelkezik. Szíves ajánlatokat „Nős Gazdatiszt” címen a kiadóhivatalba kérek. 1748

43-féle**értékes fajburgonyát**

ajánl:

Faragó Béla

cs. és kir. udvari szállító

100 holdra

terjedő kísérleti telepe

Zalaegerszeg.

Árjegyzék kívánatra

küldetik.

1744

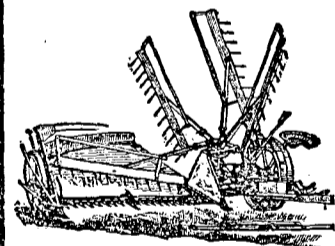
Kaszálógépek

fűnek, lóherének és gabonának

Széna-fordítók } fogatos üzemre
Széna-gereblyék }

Széna- és szalmaprések kézi üzemre, tengeri morzsolók, cséplőgépek, járgányok, rosták, konkolyozók, -ekék, hengerek, boronák, takarmányelkészítő gépek, „Pump-separat” tej- és lefölöző-gépek stb.

Különlegességekként a legújabb és legkitűnőbb minőségben gyártanak és jótállás mellett szállítanak. 1749

Mayfarth F. és Társa

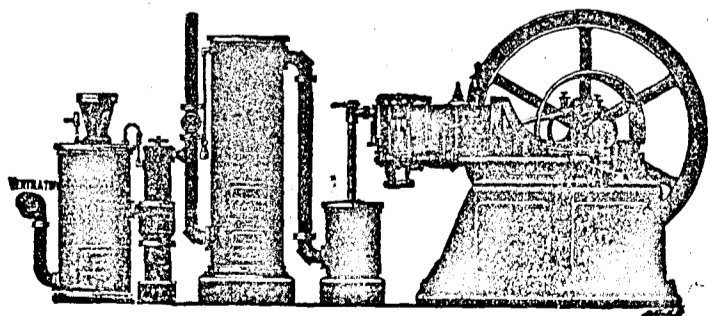
mezőgazdasági gépgyára által

Bécs, II./1. Taborstrasse 71. szám

Képes árjegyzékek ingyen és bérmentve

Képviselők és viszonteladók kerestetnek.

1465.

Eredeti OSERS és BAUER motorok

BUDAPEST, VI., Podmaniczky-utca 18.

Motorgyár és vasöntöde: Bécs.

Benzin- és petroleum-motorok és locomoblok, szlívő-gáz-motortelepek 2-3 fill. üzemköltséggel. — Kedvező fizetési feltételek. — Elsőrangú gyártmány. — Költségvetés és árjegyzék ingyen.

Legyek

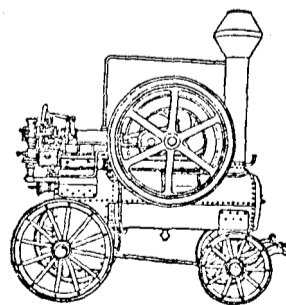
istállóból, konyhából, mézszárszékéből, vágóhidról biztosan elűzetnek, ha Légy-Bonodor-ral megszeliük. — Legjobb már tavaszkor! — Egy kiló elegendő 25 □ méterre. 5 kiló, leírással, 6 korona, franco, utánvétellel

FARKAS L. MÁRTON,

Kolozsvár,

Király-utca 28.

1721. I.

Beck és Gergely

Budapest, V., Váci-ut 12.

1725

Benzinmotoros cséplőkészletek. Teljes malomberendezések.

benzin-, szivógáz- vagy más üzemre.

Teljes olajgyári berendezések.

Elismert legjobb kivitelben szállítanak s mindenkor raktáron megtekinthetők.

„Grand Prix“ (a legnagyobb kitüntetés)
a saint-louis-i világkiállításon.

Alfa Separator R. J.

Jroda és gyár: Budapest, VI., Lomb-utca 11.

Tejgazdasági Gépgyár.

Szállít tejgazdasági eszközöket és gépeket!
Jehenészetek, tejgazdasági telepek, tejszövetke-
zetek berendezése!

Mindig friss sajtoltó por és folyékony oltó!

Több mint 600 első díj!!!
Évi gyártás kb. 80,000 Alfa separator.

Arjegyzékkel, költségvetéssel, utbaigazítással
készséggel szolgálunk.

1018

Mezőgazdasági Hitelbank

részvény társaság.
Budapest, V., Báthory-utca 5.

Előnyös feltételek mellett nyújt

gazdasági beruházási,
függő termési,
hizlalási,
szeszgyári,
tejgazdasági,
dohánytermelési,

1650

kölcsönt

„AGRÁRIA“ magyar gépforgalmi részvény-társaság

a szab. osztrák-magyar államvasut-társaság resiczai mezőgazdasági gépgyáranak vezérügynöksége

Mezőgazdák különös figyelmébe!

Egyetemes acélekék.

Eltörhetetlen tégelyacéleketej.

Páncélacél-kormánylemezek.

Magasított acél-ekkefej.

Porvédő kerekek.

Acél gerendely.

Sürgönyeim: „Agraria“ Budapest, Rövidített levélcim: „Agraria“ Budapest, V., Váci-ut 2.

Tiszta acélananyag
s a j á t
hámorainkból.

1457

Csak kitámasztott nyeregkerettel bíró taligát szállítunk.

Kérjünk árjegyzéket mivel ez az összes ta-
lajmivelő-gépeket terjedelmesen ismerteti és egyáltalán a
talaj alapos megmunkálására ter-
jedelmes, szakszerű és minden gazdának
értékes felvilágosításokat nyújt — és
díjmentesen küldetik.

Ekegyártás terén leg-
első-rangu magyar gyárt-
mány, felülmúlja még a
legnevezetesebb idegen
gyártmányokat is.

Mótor-benzint

minden fajsúlyban és mindennemű motorhoz
alkalmasat jutányosan szállít a

Kőolajfinomító-gyár Részv.-társ. brassói gyárából.

Megrendelések a brassói irodába intézendők.
Benzin adómentességére vonatkozó eljárást
illetőleg, a kellő felvilágosítás ugyanott kész-
séggel megadják. 1687.

DUNKY FIVÉREK

CS. ÉS KIR. UDVARI FÉNYKÉPÉSZEK

ajánlják a mai kor igényeinek
megfelelően berendezett műtermü-
ket a nagyérdemű közönség becses
figyelmébe.

Műtermeik vannak:

Kolozsvár Miskolc
Mátyás király-tér 10. Városház-tér 20.

Dés S.-A.-Ujhely
Felső-sétátér. Főtér 9.

1729 Sárospatak
Kossuth Lajos-u. 70.

Hirdetések a legjutányosabb árban
felvételnek e lap kiadóhivatalában

1900. párisi világkiállítás Grand Prix. KWIZDA FERENC JÁNOS

cs. és kir. ausztriai-magyarországi, kir. román és bolgár fejed. udv. szállító, ker. gyógyszerész
1737. I. Korneuburg, Bécs mellett. — Lósportcikkek.

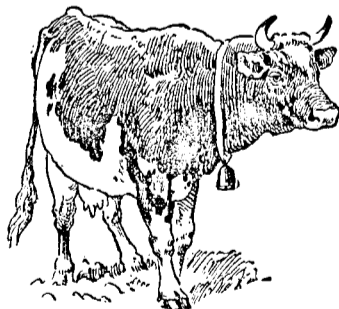

Kwizda-féle Restitutions-fluid

cs. és kir. szab. mosóvíz lovak számára.

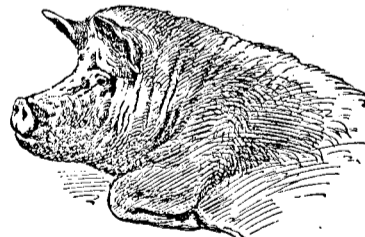
Ára egy üvegnek 2 kor. 80 fill.

Több mint 40 éve használják az udvari
és más nagyobb istállóknak, úgy a pol-
gári mint katonai körökben, az izmok
erősítésére, nagy használat előtt és izom-
bénaság ellen. A lovat trainingben igen
nagy munkabírássá képesíti.

KWIZDA-féle Korneuburgi marha-táppor.

Étrendi szer lovak, szarvasmarhák és juhok
részére. — 50 év óta a legtöbb istállóban
használatban étvágytalanság, rossz emésztés-
nél, a tej javítására s a tejelés fokozására.
1 doboz ára 1-40 K. 1/2 doboz 70 fillér.

Kwizda-féle sertés- és baromfi-por

Egészségi por a hizlalás előmozdítására.
Kis doboz Kor. 1-20. Nagy doboz Kor. 2-40.

Kwizda-féle baromfi-por

diatetikus szer a tápszerhez való hozzáadásra
ludak, kacsák, tyukok, gyöngytyukok, pávakstb.
részére. Egy doboz ára K. 1.

Csakis ezen védjeggyel valódi. — Képes árjegyzék ingyen és bérmentve. Főraktár:
TÖRÖK JÓZSEF gyógyszerháza, Budapest, VI., Király-utca 12 és Andrássy-ut 26, szám.

FIATAL használt gőzcséplők

és LOKOMOBILOK elsőrangú gyártmányok, minden nagyságban gyárilag
javítva szavatosság és kedvező fizetési feltételek mellett
kaphatók: Horvát és Herczeg ezégnél, Budapest, VI., Lehel-utca 8.
Allandó nagy raktár. — Csereüzletek köttetnek.

1710.